

huisarts en wetenschap

MAANDBLAD

VAN HET NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

Boerhaave cursus medische psychologie 7-9 april 1960

Toen wij ons vrijdagochtend, na de eerste voordracht van die dag, op weg begaven naar de koffie, stapte professor Romano, hoogleraar in de psychiatrie aan de universiteit van Rochester op de Amsterdamse huisarts Westhoff af en complimenteerde hem met zijn uitstekende voordracht. Dit spontane, eenvoudige gebaar onderstreepte, meer nog dan het applaus, dat deze voordracht had uitgelokt, de enorme waardering, waarvan elke deelnemer aan deze cursus voortdurend in deze dagen getuigde. Waardering voor het feit, dat men dit kon meemaken; waardering voor de voelbare inspanning, die elk zich getroostte ten einde deze cursus inhoud te helpen geven en te komen tot een antwoord op de vraag op welke wijze de huisarts zichzelf kan bijscholen, respectievelijk bekwamen in het helpen van die patiënten met lichamelijke klachten, waarvan het ontstaan is terug te voeren tot stoornissen in de psychosociale sfeer.

Zonder enige overdrijving mag men stellen, dat deze Boerhaave cursus in de kring van het Nederlands Huisartsen Genootschap en hopelijk ook daarbuiten, zal blijven voortleven onder de naam van *Boerhaave conferentie*. Het was namelijk allerminst een cursus in de traditionele stijl, waarbij in zogenaamd „teacher-pupil-relationship”, de huisarts werd bijgebracht wat hij aan nieuwigheden moest weten of datgene voor hem werd opgehaald, wat hij in de loop der tijd had vergeten. Integendeel, de psychiater-psychotherapeut, evenals de internist en de huisarts hebben op deze conferentie samen trachten te ontdekken hoe de antwoorden op de bovengenoemde vraag moesten worden geformuleerd. Verwekte deze omstandigheid — dit van elkaar leren begrijpen, dat zowel huisarts als specialist voor een groot probleem staan, dat zij alleen samen tot oplossing kunnen brengen — de sfeer van enthousiasme, van verwachting en vertrouwen, die de gehele conferentie kenmerkte en die er ongetwijfeld ook toe meewerkte, dat de zaal des morgens om negen uur even vol was als des avonds om zes uur?

Vast staat, dat velen van de huisartsen zich gesterkt

zullen voelen in hun reeds latent aanwezige of manifeste overtuiging, dat de huisarts een grote taak heeft in het helpen van die mensen, die ziek worden onder invloed van psycho-sociale „stress”. Eveneens is zeker, dat de groepen huisartsen, die samen met een adviseur-psychotherapeut werkzaam zijn en waarbij de huisarts in de gelegenheid is zichzelf door zijn patiënten en zijn gesprekspartners te leren kennen, ertoe kunnen bijdragen, de huisarts kennis en ervaring te verschaffen, waardoor hij therapeutisch meer voor deze patiënten kan doen.

Voor de historicus zal het nuttig zijn over enige getallen aangaande deze „Boerhaave cursus voor huisartsen” te beschikken. In de magnifieke splinternieuwe collegezaal van professor Duyff waren een dertigtal stoelen bijgezet om de 320 deelnemers, sprekers en genodigden een zitplaats te verzekeren. Hiervan waren 177 huisarts (124 N.H.G. lid), 48 niet-huisarts (o.a. arts-ambtenaar, specialist), terwijl zich onder de 95 gasten een twintigtal Engelse gasten (leden van the College of General Practitioners) bevond. Dat de Engelse huisartsen, zowel door hun praktische ervaring op het onderhavige gebied als wel door hun sublieme wijze van discussiëren — vaak gelardeerd met specimen, getuigende van een wel haast encyclopedische anekdotenkennis — ertoe hebben bijgedragen deze conferentie tot een historische gebeurtenis te maken, staat wel vast.

De voortreffelijke, zorgvuldige voorbereiding van de conferentie, de knappe leiding van de discussies en de magnifieke ontvangst en organisatie dwongen diept respect af.

Dr. Balint, in menig opzicht de geestelijke vader van deze conferentie, getuigde, dat wanneer Boerhaave heden ten dagen leefde, naast de fysiologie de medische psychologie aan het onderwijsprogramma voor studenten in de medicijnen zou zijn toegevoegd. Het is een pikant detail, dat dit getuigenis werd afgelegd in een van de meest moderne fysiologische laboratoria ter wereld!

H.